

KANSALAISPULSSI 5_2023

Valtioneuvoston kanslia on tilannut Tilastokeskukselta säännöllisesti toistettavan Kansalaispulssi-kyselyn liittyen mm. viranomaisten toimintaan ja viestintään sekä vastaajan omaan mielialaan ja tulevaisuuden odotuksiin. Kansalaispulssi toteutetaan verkkokyselynä. Vuonna 2023 Kansalaispulssi toteutetaan kuukausittain (lukuun ottamatta kesätaukoa).

Verkkolomake tehdään Webropolilla ja kyselyyn on mahdollista vastata älypuhelimien kautta. Keruun päätyttyä aineisto ajetaan Webropolin järjestelmästä Tilastokeskuksen tutkijoiden koneille tarkistettavaksi ja käsiteltäväksi. Aineistonkeruu toteutetaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

Otoksen muodostaminen ja rakenne

Vuoden 2023 kierroksen 5 tiedonkeruun otos muodostettiin Tilastokeskuksen työvoimatutkimukseen (rot. 3 ja 5), kuluttajien luottamustutkimukseen (rot. 2) ja matkailututkimukseen ajalla 8.3. – 3.4.2023 vastanneista 15-74 -vuotiaista mannersuomalaisista kohdehenkilöistä. Otosta täydennettiin myös ajalla 14.12.2022 – 16.1.2023 työvoimatutkimukseen (rot. 5) vastanneilla henkilöillä. Otoksessa oli yhteensä 2 669 henkilöä, joille oli ajantasainen ja kriteerit täyttävä puhelinnumero (ainoa tai oikeaksi todettu, eikä salaiseksi merkitty, matkapuhelinnumero).

Em. tutkimusten otokset poimitaan ositetulla satunnaisotannalla väestön keskusrekisteriin perustuvasta Tilastokeskuksen väestötietokannasta. Tutkimukset toteutetaan puhelin- ja verkkotiedonkeruina, joissa samaa henkilöä haastatellaan yhdestä viiteen kertaa.

Tiedonkeruu

Lomake

Kyselyn sisältö toistuu kierroksittain melko samanlaisena mutta ajankohtaisia aiheita vaihdellen. VNK toimitti Tilastokeskukselle kysymykset ja lomaketta muokattiin yhteistyössä. Verkkolomakkeen testaamiseen osallistui Tilastokeskuksen tutkijoiden lisäksi tilaaja. Kysymykset käännettiin Tilastokeskuksessa ruotsin ja englannin kielille.

Tiedonkeruun kulku, vastausosuus ja kato

Tiedonkeruu tehtiin 7. – 12.6.2023. Otokseen kuuluville lähetettiin tekstiviestillä kutsu ja henkilökohtainen suoralinkki verkkolomakkeelle. Samassa tekstiviestissä oli linkki Tilastokeskuksen tiedonkeruusivulle, jolla vastaajia informoidaan mm. tietosuojaan liittyvistä asioista. Tiedonkeruusivuilla on myös linkki tilaajan laatimaan tietosuojaselosteeseen. Muistutusviestit lähetettiin vastaamattomille kahden vuorokauden kuluttua perjantaina sekä viimeisen päivän aamuna maanantaina.

Vastaajat

Kyselyn otoksessa mukana olleet ovat ensin vastanneet työvoimatutkimukseen, kuluttajien luottamustutkimukseen tai suomalaisten matkailututkimukseen ja toisekseen vastaamalla suostuneet jatkotutkimukseen.

Liitteen 1 taulukosta nähdään, miten vastanneet jakautuvat väestöryhmittäin. Naiset vastasivat tälläkin kierroksella aktiivisemmin kuin miehet. Ikäryhmittäin heikoiten vastasivat 20-24 -vuotiaat ja 70-74 -vuotiaat.

Taulukko 1: Kenttäaika ja vastausosuudet kierroksittain vuonna 2023

Kierros	Kenttäaika	Otos	Hyväksytyjä vastauksia	Lopullinen vastausosuus
1. kierros	18. - 23.1.	2 737	1 231	45,0 %
2. kierros	15. - 20.2.	2 622	1 231	46,9 %
3. kierros	22. - 27.3.	2 640	1 101	41,7 %
4. kierros	26.4. - 2.5.	2 728	1 123	41,2 %
5. kierros	7. - 12.6.	2669	1 024	38,4 %

Aineiston toimittaminen

Aineisto toimitettiin asiakkaalle Excel- ja CSV-muodossa sekä suorat jakaumat Excel-tilukoina. Vastaajien avoimet kommentit toimitettiin sellaisinaan taulukoiden liitteenä.

Painotus

Vastausaineisto (1 024 henkilöä) painotettiin vastaamaan tutkimuksen perusjoukkoa (15-74 -vuotiaat mannersuomalaiset) ja painotuksessa väestötietoina käytettiin toukokuun loppupuolen tietoja (4 070 880 henkilöä). Aineiston kullekin vastanneelle muodostettiin korottava ja vastauskatoa oikaiseva estimointipaino (muuttuja PAINO). Korottavuus mahdollistaa sen, että laskettaessa kokonaismääräestimaatteja tulokset ovat tarkastelussa kohdeperusjoukon tasolla. Tällöin painokerroin voidaan tulkita niin, että tutkimukseen osallistunut henkilö edustaa painonsa osoittaman määrän henkilöitä perusjoukossa.

Aineiston painotuksen lähtökohtana oli peruspainot, jotka muodostettiin jakamalla perusjoukon koko vastanneiden määrällä, eli peruspainoiksi muodostui kaikille vastanneille 4 070 880 / 1 024. Painojen kalibroinnissa peruspainoja muunnettiin niin, että painojen avulla kyselyyn vastanneet edustavat perusjoukkoa käytettyjen kalibroitimuuttujien suhteen. Kalibroitimuuttujina (liite 2) olivat sukupuoli, alue, 10-vuotisikäryhmä ja koulutusaste. Kalibrointiin käytettiin SAS-makro-ohjelmaa (Ranskassa kehitetty CALMAR2-makro).

Tulokset

Tulokset ovat Excel-tilukossa suorina jakaumina sisältäen soluttaiset vastaajien lukumäärät, painotetut vastaajamäärät (estimaatit) ja riviprosentit (prosenttiosuudet).

LIITE 1 Kansalaispulsse 5_2023 -kysely. Otos, vastanneet ja vastausosuudet eri väestöryhmissä.

	Otos	Vastanneet	Vastaus-%
Yhteensä	2 669	1 024	38.4
Sukupuoli			
Mies	1340	482	36.0
Nainen	1329	535	40.3
Muu		7	
Ikäryhmä			
15-19 -vuotiaat	105	32	30.5
20-24 -vuotiaat	117	34	29.1
25-29 -vuotiaat	172	63	36.6
30-34 -vuotiaat	222	77	34.7
35-39 -vuotiaat	238	75	31.5
40-44 -vuotiaat	259	100	38.6
45-49 -vuotiaat	236	80	33.9
50-54 -vuotiaat	263	108	41.1
55-59 -vuotiaat	300	133	44.3
60-64 -vuotiaat	298	134	45.0
65-69 -vuotiaat	347	157	45.2
70-74 -vuotiaat	112	31	27.7
Maakunta			
Etelä-Karjala	57	19	33.3
Etelä-Pohjanmaa	96	28	29.2
Etelä-Savo	67	21	31.3
Kainuu	34	12	35.3
Kanta-Häme	62	32	51.6
Keski-Pohjanmaa	32	9	28.1
Keski-Suomi	143	58	40.6
Kymenlaakso	73	30	41.1
Lappi	93	28	30.1
Pirkanmaa	284	115	40.5
Pohjanmaa	96	24	25.0
Pohjois-Karjala	86	31	36.0
Pohjois-Pohjanmaa	207	72	34.8
Pohjois-Savo	117	48	41.0
Päijät-Häme	89	34	38.2
Satakunta	114	37	32.5
Uusimaa	767	312	40.7
Varsinais-Suomi	252	109	43.3

LIITE 2. Kalibrintimuuttajat

Sukupuoli

1 = Mies

2 = Nainen

Alue muodostettiin suuralueista (pois lukien Ahvenanmaan maakunta)

1 = Helsinki-Uusimaa

2 = Etelä-Suomi

3 = Länsi-Suomi

4 = Pohjois- ja Itä-Suomi

10-vuotisikäryhmä

15 - 24

25 - 34

35 - 44

45 - 54

55 - 64

65 - 74

Koulutusaste

1 = Perusaste

2 = Toinen aste

3 = Korkea-aste